

Nyt fra Bryggeriforeningen

Emballageafgift står for fald

Et embedsmandsudvalg skal i slutningen af maj vurdere, hvilke gevinster en justering af emballageafgifterne for øl og sodavand kan udløse. Konklusionen synes givet på forhånd. Emballageafgiften skal sænkes for både genbrugsflasker og engangsemballage.

Emballageafgifter er for alvor kommet på den politiske dagsorden, efter at beregninger fra Skatteministeriet er dukket op til overfladen, som viser, emballageafgifterne på øl og sodavand slet ikke giver det forventede provenu for staten.

Tværtimod viser beregningerne exceptionelt, at emballageafgiften i dag faktisk koster staten penge. Beregningerne viser således, at det vil give statskassen en nettoprovenugevinst at nedsætte afgiften med helt op til 50%. Det skyldes dels, at andelen af engangsemballage vil stige, dels at grænsehandelen vil blive reduceret.

Erkendelsen heraf fik skatteminister Svend Erik Hovmand til at handle hurtigt. Han nedsatte i midten af april et tværministerielt ekspresudvalg, som bl.a. skal analysere virkningerne af en justering af emballageafgiften på øl og sodavand og de affødte gevinster. Udvalget ventes at afgive en udredning herom inden udgangen af maj.

Miljøpolitisk styringsinstrument

Emballageafgiften har altid været tænkt som et miljøpolitisk styringsredskab, der skal give industrien incitament til at anvende så miljørigtig emballage som muligt. I Danmark har bryggerierne i årtier alt overvejende brugt genpåfyldelige glasflasker.

I dag genpåfyldes glasflasker 25-30 gange inden de omsmeltes og laves til nye glasflasker, som igen består af fem sjettedele genbrugsglas. Det betyder, at de genpåfyldelige glasflasker i dag suverænt topper den såkaldte affaldspyramide, der afspejler emballagers miljøvenlighed.

- Fortsættes side 3

Arbejdsgruppens kommissorium

- Arbejdsgruppen skal analysere problemstillingen omkring emballageafgiften, pant- og retursystemet og deres samspil med grænsehandelen.
- Arbejdsgruppen skal endvidere analysere de EU-retlige aspekter ved de nuværende regler og ved en evt. ændring af reglerne
- Arbejdsgruppen skal meget hurtigt komme med en indstilling til løsning af problemet.

Skatteministeriet, 11. April 2003

Nyt fra Bryggeriforeningen
Nr. 1
Maj 2003

*Bryggeriforeningens
direktør Niels Hald*

Nyt fra Bryggeriforeningen
udgives af Bryggeriforeningen

Redaktion
Niels Hald (ansv.)
og Tobias Zacho Larsen

Abonnement
Tlf. 33 12 62 41
www.bryggeriforeningen.dk

Leder

Når interessen tager overhånd

Bryggeribranchen har altid nydt stor offentlig opmærksomhed. Det er glædeligt og et udtryk for, at øl i den grad er en integreret del af vores kultur, der i moderate mængder kan sætte kulør på både hverdag og fest. Interessen for øl manifesterede sig tydeligt da folk strømmede til Danske Ølentusiasters flotte ølfestival i København - støttet af Bryggeriforeningen - for at smage de næsten 500 forskellige øl, der i dag findes på markedet, og hvis udbydere stort set alle var til stede - lige fra de små importører og mikrobryggerier til de store internationalt orienterede bryggerier.

Med det intense fokus på branchen kan det ikke undgås, at interessen af og til tager en negativ drejning. Nogle gange endda uden substantiel begrundelse, hvad vi desværre netop har oplevet to eksempler på.

Først blev Foreningen Gode Alkoholdninger (GODA), hvis meget roste kampagner altid tilrettelægges i tæt samarbejde med offentlige forebyggelsesinstanser, hængt ud fordi deres kampagner støttes af alkoholindustrien, herunder bryggerierne.

Kritikken baserede sig alene på den formodning, at industrien ikke har reelle hensigter med at forebygge ulykker og misbrug af alkohol blandt vores børn og unge. Glædeligvis blev kritikken mødt af en række støttetilkendegivelser fra flere forebyggelseseksperter, og midt i diskussionen meddelte EU-Kommissionen, at den ville fordoble støtten til at fortsætte kampagnen "Stodder Med Stil" i 2004 på grund af dens flotte resultater .

En lignende kritik blev rejst af konkurrencemyndighederne omkring reglerne for konkurrencefølsomme oplysninger i Dansk Retursystem A/S. Selvom de samme myndigheder havde været dybt involveret i konstruktionen af reglerne blev vi og vores medlemmer kritiseret uden afsæt i dokumenterede problemer, men alene på baggrund af mistanke til systemet. Kritikken var så alvorlig, at vi sammen med dagligvarehandelen og Dansk Retursystem opfordrede til at få et dementi, hvad vi tilnærmelsesvis fik.

Den slags historier medfører et tidskrævende oprydningsarbejde, og det som særligt frustrerer er, at sådanne historier, som ikke fører til mere når der dykkes ned i materien, alligevel efterlader offentligheden med en fornemmelse af, at der "nok var noget om snakken".

I sådanne forløb er det let at klandre pressen for at løbe med halve vinde og undlade at søge hele sandheden. Men det er også for let. En del af forklaringen er utvivlsomt, at vi ikke har evnet at kommunikere tilstrækkeligt om de pågældende sager, og manglende information og åbenhed har det altid med at generere fejlagtige historier. Jeg vil gerne, at Bryggeriforeningen i højere grad skal kendes på begge dyder fremover.

Niels Hald
Direktør

- Emballageafgiften har mistet sin miljøpolitiske begrundelse. For det giver jo ikke mening at have en miljøafgift på genpåfyldelige glasflasker, når der ikke findes noget mere miljøvenligt alternativ for industrien, udtaler direktør i Bryggeriforeningen, Niels Hald.

Afgiften væk på genbrugsflasker

- Det glæder os meget, at skatteministeren har taget sagen op, og fra bryggeriernes side skal der ikke herske tvivl om, at vi helst ser en endegyldig afskaffelse af emballageafgiften på genpåfyldelige glasflasker. Det vil være den mest fornuftige og langsigtede løsning, tilføjer han.

Han henviser til, at staten udover sparet afgiftsrefusion til eksport også vil hjemføre grænsehandel, spare administration og reducere den ulovlige handel med øl og sodavand, som drives af de høje danske afgifter.

Emballageafgiften på dåser skal også sænkes

Diskussionerne om emballageafgifter har orienteret sig meget om, hvorvidt emballageafgiften på dåser og anden engangsemballage har udgjort en barriere for dåsesalget i Danmark. Niels Hald ser gerne en højere dåseandel i Danmark, hvad de danske bryggerier selv havde kalkuleret med, men han mener, at debatten om emballageafgifterne har haft tendens til at handle om alt andet end miljø.

- I mange af diskussionerne om emballageafgiftens indretning, har man fuldstændig glemt at afgiften er miljøbegrundet. Man kan og bør derfor ikke anvende emballageafgiften som styringsredskab for andet end en given emballages miljøbelastning.

- Det vil sige, at en sænkelse eller – i bedste fald - fjernelse af emballageafgiften på genpåfyldelig emballage nødvendigvis må følges af en reduktion af emballageafgifterne på engangsemballage for at der kan være balance i tingene, udtaler Niels Hald.

Indretningen af emballageafgiften

Bryggerier og tapperier betaler en emballageafgift for hver flaske og dåse, de køber og påfylder med øl eller kulsyreholdige læskedrikke til det danske marked. Hvis emballagen, der kan være lavet af glas, plast eller metal, bruges til øl, mineralvand eller limonade med kulsyre, betales en afgift afhængig af emballagens volumen efter følgende takster:

Volumen	Emballageafgift
Under 10 cl	25 øre
10 - 40 cl	50 øre
40 - 60 cl	80 øre
60 - 110 cl	160 øre
110 - 160 cl	240 øre
over 160 cl	320 øre

Emballageafgiftsloven

Loven, der regulerer emballageafgifterne, blev senest præciseret af Folketinget d. 17/12 2002 (Lov nr. 1057). Som led i at bekæmpe det ulovlige salg af bl.a. øl og sodavand blev der indført ændrede regnskabsbestemmelser og skærpede bøder for ikke at overholde reglerne (Lov nr. 1059).

Hævet aldersgrænse for alkoholkøb

Indenrigs- og sundhedsministeren vil hæve alderen fra 15 år til 16 år for, hvornår man kan købe alkohol. Målet er den rus- og røgfri folkeskole.

Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen har netop bekendtgjort, at han til efteråret vil fremlægge et lovforslag, der skal gøre folkeskolen røg- og alkoholfri. Det vil efter alt at dømme indebære, at aldersgrænsen for, hvornår man kan købe tobaksvarer og alkoholholdige drikkevarer hæves fra de nuværende 15 år til 16 år.

Samtidig har ministeren ytret ønske om, at aldersgrænsen skal håndhæves meget strengere, end det er tilfældet i dag. Det skal ske med bistand fra politiet kombineret med et krav om billedlegitimation - knallertkørekort, buskort eller andet - når mindreårige ønsker at købe alkohol.

Vigtigt at adskille børnekultur fra ungdomskultur

I forbindelse med Folketingets behandling af et forslag til folketingsbeslutning om en målrettet indsats for at begrænse rygning hos børn og unge, udtalte ministeren bl.a. følgende tidligere på foråret:

- Når regeringen sigter mod en fælles aldersgrænse, sandsynligvis på 16 år, for tobak og alkohol, er det for at sende et klart signal, der ikke kan misforstås om, at folkeskolen og børneårene er forbudt land for cigaretter og alkohol, og dermed støtte op om forbud mod rygning i skolerne.....Jeg tror det er vigtigt, at vi får trukket en skarpere grænse mellem børnekultur og ungdomskultur.....Der er generelt behov for en større fælles ansvarlighed for vores børns sundhed og for børnekulturen på alle niveauer i samfundet.

I forbindelse med debatten understregede ministeren vigtigheden af, at forældrene skal inddrages i indsatsen og han slog til lyd for, at der gøres noget for den fælles bevidsthed om unges drikkevaner.

Bryggerierne ønsker at deltage i dialog

Konsulent i Bryggeriforeningen, Lotte Engbæk Larsen ser umiddelbart positivt på ministerens udmeldinger:

- Vi vil fra branchens side gå ind i en positiv og konstruktiv dialog om, hvordan man kan skrue et forslag sammen, som gør, at folkeskolerne bliver alkoholfrie. Der er næppe tvivl om, at dette vil reducere eksemplerne på, at helt unge får adgang til og misbruger alkoholholdige drikkevarer, som er og bliver voksendrikke.

- Vi glæder os i den forbindelse over ministerens insisteren på, at forældrene indtænkes i de initiativer, som tages, fordi forældrene uden tvivl har den vigtigste indflydelse på børn og unges omgang med alkohol. Uden forældrenes involvering vil man ikke komme langt, udtaler hun.

”Stodder Med Stil” - med stor effekt

Foreningen Gode Alkoholdninger (GODA), Metal Ungdom og Rådet for Større Færdselssikkerhed har netop afsluttet deres landsdækkende kampagne ”Stodder Med Stil”, der har rettet sig mod landets tekniske skoler og er gået tæt på unges spritkørsel, fart og selebrug. Evalueringen af kampagnen viser, at den har haft stor effekt.

Kampagnen ”Stodder Med Stil” er udarbejdet med afsæt i de trafikfaglige data som viser, at der hvert år dræbes op mod 100 unge i alderen 18 – 24 år i trafikken. Det gør trafikulykker til den hyppigste dødsårsag blandt de unge, og mange flere kommer alvorligt til skade.

Det er med ønsket om at forbedre denne statistik, at Foreningen Gode Alkoholdninger (GODA), Metal Ungdom og Rådet for Større Færdselssikkerhed valgte at samarbejde om en kampagne målrettet landets tekniske skoler, der skulle sætte fokus på problemerne med spirituskørsel overfor skolernes elever, der statistisk set er særligt udsatte.

Vil reducere risikobetonet kørsel

- Formålet med kampagnen har været at motivere både chauffører og passagerer til at sige fra over for risikobetonet kørsel gennem dialog, virkelige historier og fakta. Kampagnens hovedbegreb ”Stodder Med Stil” refererer til den tjekkede ven, der kører de andre sikkert hjem, og selvfølgelig ikke selv drikker til festen, fortæller sekretariatschef i GODA, Anett Wiingaard.

Kampagnen har bestået af en aktivitetsdag på skolerne med besøg af et team af 4 unge debatledere, en pårørende til en ung trafikdræbt og en stand up-komiker. Desuden er der lavet en SMS-konkurrence, en særlig hjemmeside (www.stoddermedstil.dk) og diverse gimmicks med postkort, foldere med trafikfakta, nøgleringe og ”wunderbaums”.

Kampagnen har løbet over 2 måneder fra d. 25. februar til 25. april, og er nået ud til ca. 3.000 elever fordelt på 25 tekniske skoler og 6 handelskoler over hele landet. Udover finansiering fra initiativtagerne har kampagnen også modtaget støtte fra EU-Kommissionen.

- Vi har netop færdiggjort evalueringen af kampagnen, og besvarelsene viser med stor tydelighed, at kampagnen i høj grad har fanget de unges opmærksomhed og manet til eftertanke. Det er tydeligt af evalueringerne, at det har haft en helt særlig indvirkning på de unge at møde en pårørende til et trafikoffer, fortæller Anett Wiingaard.

Pga. kampagnens store succes er GODA allerede gået i gang med at planlægge en ny ”Stodder Med Stil”-kampagne til næste forår, igen i samarbejde med Metal Ungdom og Rådet for Større Færdselssikkerhed. EU-Kommissionen har allerede bebudet, at den gerne vil støtte en fortsættelse af kampagnen med en fordobling af støtten i forhold til i år.

Elever på teknisk skole lytter opmærksomt på beretning fra en pårørende til et trafikoffer.

Håndhævelsesudvalgets årsberetning 2002 kan downloades fra www.bryggeriforeningen.dk, hvor du også kan finde udvalgets tidligere årsberetninger, og få meget mere information om udvalget og de retningslinier, som udvalget håndhæver.

Selvregulering med stigende effekt

Håndhævelsesudvalget vedrørende markedsføring af alkoholholdige drikkevarer har behandlet markant færre sager i 2002 i forhold til 2001. Udvalgets uafhængige formand ser det som udtryk for, at selvreguleringen bliver taget meget alvorligt af branchen.

Håndhævelsesudvalget har netop udgivet sin årsberetning for 2002, som er den tredje siden udvalgets etablering i marts 2000. I den treårige periode udvalget har eksisteret, har det behandlet i alt otte sager. Sagerne har været ulige fordelt med fem i 2001 og kun én sidste år.

Formanden for Håndhævelsesudvalget, advokat Ejvind Sandal, mener dog ikke, at den beskedne sagsmængde i 2002 er et udtryk for, at området har svækket betydning. Tværtimod.

– Jeg tror, at de mange sager i 2001 har været medvirkende til, at der er blevet meget større opmærksomhed om reglerne, så det i højere grad lykkes at overholde dem. Udvalgets enkelte medlemmer har modtaget en række henvendelser, der understreger dette indtryk. Vi kan dog først have klare indikationer af tendensen, når 2003 er gået. Men ønsker man tendensen procentuelt, er der anledning til en vis glæde, udtaler Ejvind Sandal.

Selvregulering med succes

Håndhævelsesudvalget blev etableret i 2000 af Erhvervsministeriet for at sikre, at retningslinierne for markedsføring af alkoholholdige drikkevarer, bliver overholdt. Målet har været, at retningslinierne bliver en integreret del af de erhvervsdrivendes markedsføring.

- Der er to parter om markedsføring: Forbrugerne og erhvervslivet, og de er indbyrdes afhængige af hinanden. Det har vist sig meget nyttigt og konstruktivt at forene de to parter interesser. Ved at inddrage virksomhederne føler de erhvervsdrivende sig forpligtet over for reglerne. Der er jo i sidste ende kun én part, som kan overholde reglerne, og det er erhvervslivet, udtaler Niels Hald, direktør i Bryggeriforeningen.

Medlemmer af Håndhævelsesudvalget

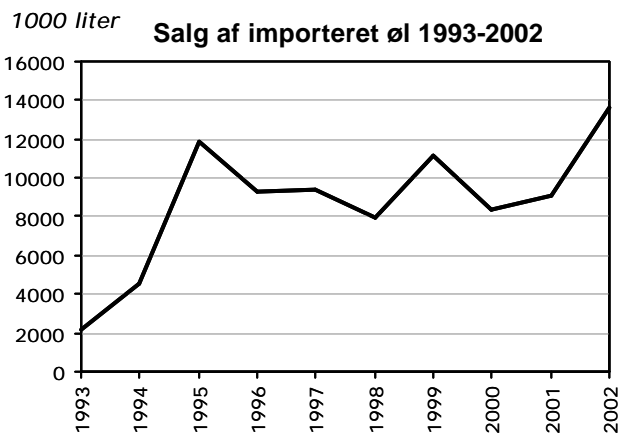
Håndhævelsesudvalget ledes af en uafhængig formand. Herudover er Forbrugerrådet og Bryggeriforeningen permanente medlemmer af udvalget, mens Forbrugerstyrelsen har fast observatørstatus. De øvrige udvalgsmedlemmer er: Danske Reklamebureauers Brancheforening, Dansk Handel og Service, De Samvirkende Købmændsforeninger i Danmark, Foreningen af Danske Spiritusfabrikanter, HORESTA og V.S.O.D.

Import af udenlandsk øl boomer

Danskerne har for alvor fået smag for udenlandsk øl. Alene sidste år steg importen af udenlandsk øl med over 50 procent.

Der sælges udenlandsk øl som aldrig før. Tal fra Danmarks Statistik viser, at salget af importeret øl er steget fra 90.280 hl i 2001 til 135.810 hl sidste år, dvs. med mere end 50%. Det er den højeste import-andel nogensinde.

Forklaringen på den pludselige vækst, er ifølge Bryggeriforeningen, at det er blevet betydeligt mere attraktivt at være importør i Danmark efter at Dansk Retursystem A/S er begyndt at operere. Det skyldes, at importørerne har fået stillet et landsdækkende pant- og retursystem til rådighed til en meget lav pris, og samtidig har fået en række gunstige særordninger.

- Forudsat, at importørerne før det fælles retursystems indførelse overholdt loven om at have et pant- og retursystem, og forudsat, at de har fulgt fødevarerlovens krav om mærkning med danske deklarerationer, er det blevet meget mere fordelagtigt at drive importør-virksomhed, udtaler direktør i Bryggeriforeningen, Niels Hald.

Siden oktober 2002 er antallet af øl og læskedrikke tilmeldt som engangsemballage hos Dansk Retursystem A/S steget fra 450 til over 800, og selskabet har nu over 200 udbydere af øl og sodavand tilmeldt. Det højeste nogensinde, fortæller selskabets informationschef, Birgitte H. Bondesen.

Enkelte importører har tegnet skræmmebillede

- Der har i offentligheden været enkelte importører, som i det sidste halve år gang på gang har givet udtryk for, at de fleste importører ville tvinges til at dreje nøglen om når det fælles pant- og retursystem var indført. Vi har hele tiden vidst, at dette var en forvrejning af virkeligheden, og det glæder os selvfølgelig, at tallene tydeligt bekræfter dette, udtaler Niels Hald.

Salg af importeret øl 1993 – 2002 (1000 liter)

1993	2.180
1994	4.550
1995	11.810
1996	9.230
1997	9.370
1998	7.940
1999	11.133
2000	8.322
2001	9.028
2002	13.581

Kilde: Danmarks Statistik

DOKUMENTATION: Danske Drikkevareimportører vildleder

Den 22. Januar 2003 i BT og den 10. februar 2003 i Erhvervsbladet 2003 udtaler Flemming Christensen, at importørernes markedsandel er røget fra 5% til 2% siden pant- og retursystemets indførelse. Dvs. en tilbagegang på 60 procent.

Flemming Christensen udtaler sig som formand for Danske Drikkevare Importører, der i egne pressemeddelelser hævder at repræsentere 90% af de importerede øl og læskedrikke i Danmark. Mindre end en uge efter offentliggør Danmarks Statistik sine tal der viser, at ølimporten er steget med mere end 50%.

**International Top 10:
Øl-eksport 2002 (mio. liter)**

Holland	1.340
Mexico	1.323
Tyskland	1.101
Belgien	585
USA	500
Canada	447,6
Irland	378
UK	295
Danmark	271,9*
Frankrig	236

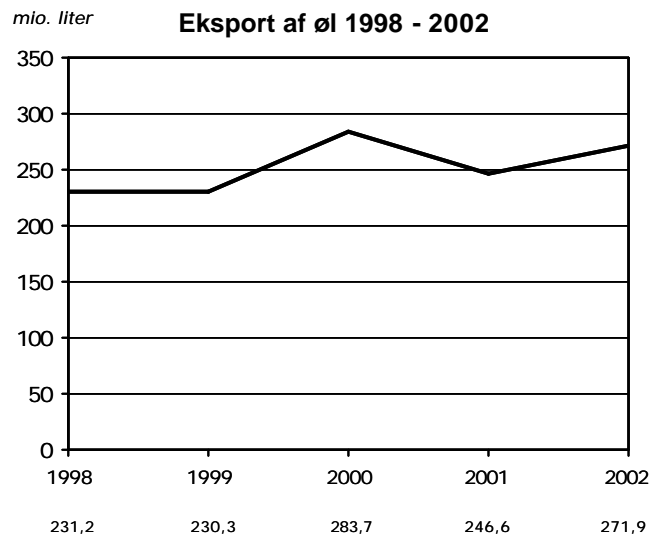
*Kilde: Estimerede tal fra Canadian, Global Beer Report 2002
* Kilde: Danmarks Statistik*

Pæn eksportfremgang sidste år

År 2002 var et godt år for den danske øl-eksport. Afsætningen steg med over 25 mio. liter, hvilket gør Danmark til det niende største eksportland af øl i verden og det sjette største i EU.

En stor del af den danske øl, som kan købes i udlandet er brygges lokalt på licens. Men hvad angår den "klassiske" eksport har udviklingen sidste år været særdeles positiv. Mens bryggerierne har måttet konstatere et lille fald på hjemmemarkedet, er den danske eksport af øl steget markant. De danske bryggerier afsatte 271,9 mio. liter øl på udenlandske markeder i 2002. Det er 25,3 mio. liter mere end i 2001 – en stigning på lidt over 10 procent.

- De flotte statistikker skyldes navnlig det stigende salg på de europæiske markeder. Særligt Italien og Tyskland trækker eksporttallene i positiv retning, men også i Canada er der sket en stigende vækst, udtaler Niels Hald, direktør i Bryggeriforeningen.

Niende største eksportland

Dermed ligger Danmark højt på listen over verdens mest øl-eksporterende lande, foran øl-nationer som f.eks. Frankrig. Danmark ligger således på en niendeplads på verdensmarkedet og en sjetteplads i EU. Verdens mest øl-eksporterende lande var i 2002 Holland efterfulgt af Mexico og Tyskland.

- Det går godt for de danske bryggerier på eksportmarkedet. Det er glædeligt at dansk øl efterspørges så meget i udlandet. Udviklingen bærer vidnesbyrd om, at dansk øl er yderst konkurrencedygtig på pris og kvalitet i international sammenhæng, udtaler Niels Hald.

Den franske regering sat på plads af belgiske trappist-munke

Den franske regerings beslutning om at indføre en særlig høj afgift på øl over 8,5% alkoholvolumen fra årsskiftet fik de belgiske trappistmunke til at fare i flint og indgive klage til EU-Kommissionen. Det førte til, at den franske regering i starten af april sænkede ølafgiften igen.

Den franske finansminister François Mer havde næppe forestillet sig lyden af det ramaskrig han udløste ved fra årsskiftet at hæve afgiften på øl over 8,5% alkoholvolumen med lidt over 2 euro pr. liter.

Det franske marked er nemlig den største aftager af belgisk øl, heraf en stor andel af de såkaldte "trappistøl" brygget på de særlige trappistmunkeklostre i Belgien, der typisk holder meget høje alkoholprocenter.

Et stykke fransk logik

Den franske regerings beslutning var officielt begrundet som et alkoholpolitisk tiltag, der skulle medvirke til at reducere forbruget af alkohol, men den belgiske bryggeriforening, der førte trappist-munkenes sag, beskyldte tiltaget for at være taget alene ud fra protektionistiske hensyn, eftersom afgifterne på vin ikke samtidig blev berørt.

Den belgiske bryggeriforening indgav således en klage til EU-Kommissionen og den belgiske minister for udenrigshandel, Annemie Neyts bemærkede i den forbindelse lakonisk: - "Hvorfor skal der kun gribes ind overfor stærk øl og ikke overfor vin, som har meget højere alkoholindhold og som der drikkes meget mere af? – det er et stykke fransk logik, som kræver en forklaring".

Ganske bemærkelsesværdigt besluttede det franske finansministerium sig for allerede i starten af april at gøre en hurtig ende på konflikten ved at sænke afgiften igen.

I en pressemeddelelse udsendt d. 4. april skriver Finansministeriet, at den - til trods for, at afgiften var retfærdiggjort ud fra overvejelser om den offentlige sundhed - anerkender at afgiften kan være i strid med det indre markeds regler, der forbyder enhver form for diskrimination af produkter fra andre medlemsstater, hvorfor den vælger at suspendere den nyindførte afgiftsforhøjelse.

Læs pressemeddelelsen "Suspension de la cotisation sur les bières fortes" fra 4. april 2003 på det franske finansministeriums hjemmeside: www.euro.gouv.fr

Etiket fra ét af Belgiens trappistbryggerier. For at markedsføre sig som trappistøl kræves, at øllet brygges på et kloster, at brygningen overvåges af munke og at hovedparten af profitten går til velgørende formål.

Øl – en vigtig silicium-kilde

Af Erik Skovenborg

Erik Skovenborg
Speciallæge i almen medicin.
Grundlægger af Scandinavian Medical Alcohol Board
og medlem af Alcohol in Moderation Editorial Board.

Øl kan være en vigtig kilde til at give kroppen den nødvendige silicium-tilførsel, som har en styrkende virkning på knoglerne.

For 150 år siden skrev en københavnsk læge en bog om sin viden og erfaring med hensyn til det bayerske øls betydning for danskernes helbred: *"Baiersk Øl som Lægemedel, og dets Virkninger i det hele taget på det menneskelige Legeme"*.

I bogen gennemgår lægen de enkelte elementer i øl, som kunne udøve en gavnlig indflydelse på helbredet; f.eks. om de "nærende bestanddele". Han skriver bl.a.: "De fra Malten hidrørende Sukker-, Sliim- og Stivelsemeel-Opløsninger i Øllet give dette dets egentlig nærende Bestanddele, og Saltene i Øllet ere ingenlunde uvigtige for vort Legeme, da de yde os de chemiske Materialier til Tændernes og Benenes Vækst."

Benenes vækst har betydning for stærke knogler, og så er det man spidser ører i en tid, hvor knogleskørhed (osteoporose) rammer mere end hver 3. kvinde og knap hver 5. mand.

Knogler af armeret beton

Knoglevæv er opbygget som armeret beton med et stålskelet (kollagen) støbt ud med cement (calciumsalte). I opbygningen af stærke knogler har fokus mest været på cementen, calcium (kalk), der sammen med fosfat udgør nogle af de vigtigste byggesten i knoglevævet.

De fleste voksne har behov for ca. 800 mg calcium om dagen gennem kosten. Mælkeprodukter af forskellig art er den vigtigste kilde til kalk: et glas mælk indeholder 240 mg calcium, mens der er 140 mg i en skive ost.

Patienter med osteoporose, hvis knoglebeton er blevet mør, anbefales hele 1500 mg calcium per dag, hvilket de kan nå op på med ¾ liter mælk og 4 skiver ost. Desuden er en daglig dosis D-vitamin nødvendig for at sikre kalkens optagelse fra tarmen og indbygning i knoglevævet. Her skal der fede fisk som sild, makrel, ål og laks på bordet.

Solskin kan også bruges; om sommeren er blot en halv times sollys dagligt på ansigt og arme nok til at sikre mod underskud. En "knoglestærk livsstil" indebærer også daglig motion for at holde kalken på plads i knoglerne.

Silicium som stålarmoring

De fleste forbinder næppe silicium med stålstyrke til armeret beton. Men stærke knogler forudsætter faktisk en daglig tilførsel af silicium-salte $[\text{Si}(\text{OH})_4]$, der øger knoglestyrken ved at fremme dannelsen af kollagen, knoglernes stålskelet, og øge aflejring af kalk i knoglerne. Behovet for silicium blev i 1972 slået fast af den engelske forsker Carlisle ved nogle forsøg med kyllinger.

Hvis der ikke var nok silicium i kyllingefoderet, blev resultatet nogle forpjuskede småkravl med korte, tynde ben og en spinkel, skæv hals. Det er for nylig påvist, at tilførsel af siliciumsalte i opløselig form fremmer helingen af knoglebrud.

Øl og silicium

Vores drikkevand indeholder en del siliciumsalte, som sammen med silicium fra kornprodukter udgør vigtige kilder til at dække kroppens behov for silicium. Desværre har flere moderne ændringer i produktionen af fødevarer og drikkevand den ulempe at nedsætte indholdet af silicium i vores kost.

Rensning og filtrering af drikkevandet fjerner en del silicium. Det samme tab finder sted ved den raffinering af kornprodukter, der finder sted ved produktion af f.eks. mel og gryn. Der er også fundet et lavere indhold af silicium i grøntsager dyrket med hydroponiske metoder (dyrkning af planter i rene næringsvæsker).

Her er det så vi har glæde af et raffineret kornprodukt i flydende form: øl. Den daglige tilførsel af silicium gennem kosten skal ligge på 20-50 mg, og det gode Pilsner-øl indeholder 10-40 mg silicium/liter i en opløselig form, der let optages af kroppen.

Det danske frokostbord

Den gamle doktor havde ret; Saltene i øllet yder os de kemiske materialer til tændernes og benenes vækst. Indholdet af siliciumsalte afhænger af øltype og svinger mellem 10-40 mg/liter.

Med et indhold af i gennemsnit 22.1 mg let opløselige siliciumsalte/liter, der uden problemer optages og udnyttes af kroppen, er pilsnerøl en unik kilde til denne vigtige komponent i opbygningen af sundt og stærkt knoglevæv.

Det kan derfor ikke undre at der i store befolkningsundersøgelser er påvist en positiv sammenhæng mellem en moderat indtagelse af øl og en høj BMD (tæthed af knoglevævet).

Maltbyg - øls hovedingrediens.

ØLGUIDE på nettet

Bryggeriforeningen har på én og samme tid lanceret et helt nyt øl-informationssite, der giver et grundigt indblik i det rige danske øl-univers og relanceret foreningens politiske hjemmeside, hvis ambition er at blive den foretrukne hjemmeside for alle, der ønsker information om bryggeriernes politiske rammebetingelser.

Der findes en øl til enhver lejlighed. Kunsten er blot at vælge den rigtige øltype til den rette lejlighed. Og skulle man være det mindste i tvivl, er der nu hjælp at hente på nettet. Svar på næsten alle tænkelige spørgsmål om øl vil man i dag kunne få på Bryggeriforeningens elektroniske ølunivers, ØLGUIDEN.

- Øl er en højt forædlet og meget kompleks drikkevarer, som vi har nydt i årtusinder her til lands. Øl har sit eget sprog og sin helt egen kodeks for, hvordan det skal håndteres og serveres, for at man opnår den bedste smagsoplevelse. Det er bl.a. dét, vi gerne vil udbrede kendskabet til med dette site, forklarer Bryggeriforeningens kommunikationschef, Tobias Zachø Larsen.

På ØLGUIDEN er det bl.a. muligt at få en række gode råd om smagning og servering af øl, at læse om forskellen på overgær- og undergær og læse om over 100 forskellige øls forskellige karakteristika. Derudover kan man bl.a. læse om, hvordan brygprocessen foregår og meget mere.

Træd direkte ind i øllets velsmagende univers på: www.olguiden.dk

Politisk hjemmeside opgraderet

Samtidig med lanceringen af ØLGUIDEN har Bryggeriforeningen og Danske Læskedrik Fabrikanters politiske hjemmeside fået et væsentligt løft med henblik på at forbedre formidlingen af viden om bryggerierne og tapperiernes forhold og foreningernes synspunkter på verserende sager.

- I forhold til den tidligere hjemmeside er der skabt et mere brugervenligt, overskueligt site med stærkt forbedret navigation, mere nyhedsformidling og lettere adgang til statistiske oplysninger.

- Vores mål er at blive den foretrukne hjemmeside for alle, der ønsker information om de politiske og økonomiske rammebetingelser, som de danske bryggerier og tapperier skal drive virksomhed under, fortæller Bryggeriforeningens kommunikationschef, Tobias Zachø Larsen.

Dømt selv resultatet på: www.bryggeriforeningen.dk